

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 23. julija.

Izmed predlogov naj omenjam jugoslovanske.

Dr. Bulić vložil predlog zaradi postave o disciplinarnem postopanju sodnijskih uradnikov;

dr. Krek in dr. Korošec zaradi železniške zveze Kamnik - Polzela.

Iv. Hribar zaradi slovenskega vsenčilišča v Ljubljani.

Interpelacija je vložena 82. Med temi s strani južnih Slovanov:

Biankini zaradi pospeševanja ladjedelne industrije v Dalmaciji; zaradi nudne podpore dubrovniški župi in zaradi zidave valoloma v luci Pod-Korito;

Tresić-Pavičić zaradi neke nove farne cerkve na otoku Lesina in zaradi oddaje živinozdravniških mest v Dalmaciji;

Ivanišević zaradi zidanja farne cerkve v Lučarcu (Dalmacija);

Prodan zaradi pomanjkanja pitne vode v dalmatinskem okraju Zadar in zaradi razmer pomožne duhovščine v Pragi;

Ivan Hribar zaradi avanziranja pri c. kr. deželnem plačilnem uradu v Ljubljani;

Spinčić, Laginja in Mandić zaradi uvrstitve opatijskega letovišča v višji razred aktivitetne doklade; zaradi znanja hrvaščine poštini uradnikov v Opatiji in zaradi nabiranja poštinih pošiljatev istotam;

dr. Hočev var zaradi premembe trase projektirane lokalne železnice Trebnje-St. Janž na Dolenjskem;

Roblek in Ježovnik zaradi zapostavljenosti slovenskega jezika pri porotnem sodišču v Celju in zaradi imenovanja okrajnega sodnika v Laškem trgu;

Biankini, ker ne izhaja nikak uradni list za dalmatinska pošta in brojavna mesta.

Zatem je odgovarjal justični minister Klein na neko interpelacijo glede nepostavnega postopanja s strani sodišč in političnih oblasti v Galiciji; domobranski minister Latscher zaradi samoumora dragonce Samnta pri 5. dragonskem polku; notranji minister Bie-nertth najprej zaradi postopanja

dunajske policije o priliki demonstracije trgovskih nastavljenecv po shodu v hotelu Savoy in potem na interpelacijo dr. Korošca zaradi prepovedi manifestačnega dijaškega zborovanja na Dunaju v prid slovenskemu vsenčilišču v Ljubljani. Minister pravi, da je bilo postopanje dunajske policije v tem slučaju popolnoma upravičeno. Naznanilo o nameravanem dijaškem shodu vsled tega ni bilo sprejeto na znanje, ker ni odgovarjalo postavnim predpisom. (§ 2. zborovalnega zakonika predpisuje namreč, da je treba v naznanilu za shod tudi postaviti namen shoda, kar pa se v tem naznanilu ni zgodilo.) Odgovarjal je nato na interpelacijo Abrahamoviča zaradi izseljevanja. Minister je dejal, da predloži vlada v kratkem zopet poseben zakon v svrhu preprečenja izselitve državljanov. Na interpelacijo Stranskega in kneza Anersperga, naj se zagotovi pokojnina v privatni službi in v nekaterih javnih službah stoječim nastavljenecem, je dejal, da velja pokojninska postava za vse one nastavljenec, ki imajo uradniški značaj, ki opravljajo torej: izključno ali vsaj pretežno duševno delo. Kdo spada pod to kategorijo, odloča kot prva instanca politična okrajna oblast, v dvomljivem slučaju odloča judikatura.

Tozadevno so bile vprašane vse dežele in vse interesne zveze, da izdajo svoja poročila. 15. t. m. je potekel tozadevni termin in ureditev tega materiala bo trpelo gotovo do konca tekočega leta.

Nato je prešla zbornica na dnevi red namreč na definitivno volitev predsedstva. Socialisti so se vsled soglasnega sklepa absentirali, vsled česar je bilo oddanih le 333 glasovnic, med temi je bilo 18 neveljavnih. Predsednikom je bil izvoljen definitivno Weisskirchner s 311 glasovi, prvim podpredsednikom Začek s 244 glasovi in drugim podpredsednikom grof Staržinski s 212 glasovi.

Ko se zahvali vsakdo izmed predsednikov za izkazano mu zaupanje, dobi besedo dr. Ploja, da poroča o zakonskem osnutku zaradi premembe javnega modus vivendi v zadevi prometa in trgovine s turškim cesarstvom. Po novem naj se zveš carina na turško uvozno blago od 8 na 11%. Zvišanje ne zadene samo avstro-ogrsko import ampak

importa blaga v Turčijo sploh. Dohodki povišanja se porabijo za izdatke, ki so jih zahtevale razne reforme v Makedoniji.

Nemški naprednjak dr. Redlich je izjavil, da hoče glasovati za to premembo. Pri tem je naglašal, da raste pri Nemcih interes za balkansko politiko. Razmere v Makedoniji se niso nič zboljšale vzlic temu, da opravlja tam svoj posel glasom entente v Münstegu po en avstrijski in en ruski civilni komisar ter še posebna mešana komisija. Vsa politika Avstrije in Rusije napram Turčiji dela vtis, kakor da nima nobena resne volje, napraviti red v tej deželi. Končno zahteva naj izda vlada modro knjigo, v kateri bi bil zbran material o dejanskih razmerah v Makedoniji, o uspehih avstrijskih civilnih agentov in o razvoju finančne kontrole. Naglašal je, da ima ljudski parlament vso pravico, govoriti tudi v zadevah zunanje politike, kar se je reševalo doslej v delegacijah, ki so bile največja karikatura parlamentarizma.

Drugi govornik srbski narodnjak, zaderski odvetnik Dušan Baljak se je pečal obširno zlasti z razmerami v Bosni in v Hrvatski. Povdarjal je, kako nastopa avstrijska vlada napram svojim južnim Slovanom. Pred leti je znašel državni finančni minister Kallay v avstrijski delegaciji naenkrat nov jezik — bosanski, dasi žive v Bosni skoro sami Srbi! V ogrskem parlamentu je nazval Weckerle borbo Hrvatov za svojo materinsčino — veleizdajstvo! Naša vlada je izdala tekmo zadnjih 25 let za žendamerijo in žendarmške kasarne v Bosni celih 75 milijov, ljudskih sol pa je v tej deželi le 350, tako da dobiva šolski pouk le 12% šoli obveznih otrok! Vlada dela v Bosni - Hercegovini, kakor v samodržki deželi. Ljudstvo nima nobenega pristopa do uprave. Ko so podpisali razni srbski odličnjaki iz Bosne in Hercegovine resolucijo, v kateri zahtevajo, da se premene sedanje razmere v okupacijskih deželah v konstitucionalne, so bili po krajevnih c. kr. oblasteh obsojeni v denarno globo in zagrozilo se jim je, če takoj ne nehajo spoličnim delovanjem, jih obtožijo še zaradi veleizdajstva. Pet srbskih časnikaarjev je bilo ob tej priliki obtoženih zaradi zločina motenja javnega miru in tudi dejan-

ski obsojenih. (O kaki časnikarski svobodi v Hercegovini-Bosni ni niti govora. Skoro je ni številke tam izhajajočih srbskih in hrvatskih listov, v kateri bi ne bilo vsaj nekaj vrstic cenzuriranih. Včasih mi dojdejo onodni listi skoro docela prazni. Op. poroč.)

S Srbijo še vedno ni sklenjena trgovinska pogodba; s Črno goro ni bila sklenjena še nikdar, dasi je občina Kotorska vlado v ta namen že ponovno naprosila. Vlada se na male kristijanske države na Balkanu nič ne ozira, pač pa gleda na modus vivendi s Turčijo. — Naposled zahteva še, da naj bo enkrat konec policijskemu režimu v Dalmaciji.

Po sklepih besedah dr. Ploja kot referenta je bil zakonski osnutek sprejet brez nadaljne debate v drugem in tretjem čitanju.

Brez vsake debate je bil sprejet zakonski načrt o prodaji nekega nepremičnega državnega imetja in sprejet je bil tudi osnutek postave v zadevi kovanja novih 100 in 5kronskih novcev. Razprava o poročilu proračunskega odseka v zadevi nujnega predloga poslancev Udržala — podvojitev melioracijskega fonda, povišanje državne prispevalne kvote in podvojitev točke melioracije — je bila prekinjena in se bo nadaljevala jutri.

Konec današnji seji je bil ob polu šestih.

Poleg nadaljevanja razprave o tem nujnem predlogu je na dnevnem redu le še poročilo imunitetnega odseka v zadevi izročitve nekaterih poslancev.

Danes dopoldne se je konstituiralo več odsekov. Voljeni so bili: V tiskovnem odseku predsednikom dr. Ivčević; v brambnem odseku predsednikom Pogačnik; v železniškem dr. Silvester; v obrtnem vitez Malachovski; v poljedelskem Fink, (kmet iz Predarlskega), podpredsednikom Povše; v jubilejskem odseku dr. Funke; v peticijskem odseku Tonelli, podpredsednikom Spinčić; v pristojbinskem odseku Čajkovski; v justičnem odseku Nitsche, podpredsednikom dr. Laginja in Lazarsky.

Železniški odsek je imel danes sejo, v kateri je povdarjal

predsednik dr. Sylvester, kako važne naloge ima opraviti odsek v bodoči seji. Treba bo napraviti zlasti zakon za lokalne železnice, postaviti o podražavljenju železnice in nadaljevati akcijsko podražavljenja železnice. Posl. Kaftan je opozarjal na pomanjkanje vagonov in predlagal, železniški odsek pozovi vlado, da ukrene vse potrebno, da se temu nedostatku odpomore. Predlog je bil po kratki debati, v kateri je dr. Pergelt s številkami dokazal, da je v resnici današnjim potrebščinam sorazmerno vse premalo železniških vagonov na razpolago.

Jubilejski odsek je sprejel po daljši debati, v katero je poslego deset poslancev, sledeči dr. Lu-egejev predlog: Sklene naj se postava:

I. V večni spomin na 60letno vladanje cesarja ustanovi država osnovno glavnico 100,000.000 kron v namen nameravanega starostnega in invaliditetnega zavarovanja.

II. O natančnejih določilih o splošnem starostnem in invaliditetnem zavarovanju je treba še v tem ali v bodočem letu ustavnim potom posvetovati in sklepati.

J. F.

Odgoditev drž. zbora?

Dunaj, 23. julija. Med današnjo sejo je bila pod predsedstvom dr. Weiskirchnerja konferenca klubovih načelnikov, da se posvetujejo, ali se naj državni zbor po izdelanem programu odgodi, ali se naj prihodnja seja naznani pismeno. Prevladovalo je mnenje, da ne kaže zasedanja odgoditi, dokler se ne reši vprašanje o pavšaliranju diet. V dosedanjem parlamentu sedi mnogo poslancev, ki so bili z izvolitvijo odtegnjeni svojemu poklicu, a med dvemesečno odgoditvijo si ne morejo najti primernega zasluzka. (To velja posebno za Gostinčarja. Ali naj v pasjih dneh zopet pometa pri »Zadružni zvezi«?) Tudi ni izključeno, da bo treba sklicati proračunski ali kateri drugi važni odsek, kar bi pri odgoditvi parlamenta ne bilo mogoče. Večina načelnikov se je končno zedinila za to, naj se parlament ne odgodi, temuč se naznani prihodnja seja pismeno, ki bo najbrže šele sredi meseca oktobra.

LISTEK.

Urnitev slikarja Potočnika.

Spisal Andrej Progar.

(Dalje.)

Potočnik je sedel za mizo, napol se je najedel in tudi vino je pokusil in je odšel proti kolodvoru. Prazni so bili žepi, a ker ni bilo sreče malo-dušno, se tudi ni oglašala žalost. Prišel je na peron in je sedel tam in je mislil nekaj zelo lepega. Že vsi hribi so zeleni, že šume gozdovi in so odete poljane v svatovsko obleko, sedi na gori, poje svetlolasa pastirica, kako se je prebudilo njeno srce. Glej, in vsa domovina se je prebudila, ni več v njej ne snega ne dežja in ne toče, lepi dnevi so; v teh lepih dnevih se vrste veseli sprejemi, zakaj vračajo se v domovino pozabljeni sinovi. Pozabljeni ljudje v razcefranih hlačah, v povešenih, pomečkanih klobukih se vračajo in vsi so prerajeni od tega veselega vzprejema. Že se bude moči, dvigajo se kvišku sklonjene glave, žive so oči in gore kakor od plame-na. Zakaj spoznani so pozabljeni ljudje, pozabljen je trud...

Lepa misel je bila in ker je bila preveč lepa, tudi ni bila resnična. Dež je šel, vmes so plesale snežinke, pihalo je od severa, popoldne je bilo pusto in tudi odurno.

Tako je sedel Ivan Potočnik na peronu in ko se je že delal mrak, ko je bil že čisto blizu sveti večer, je pristopil zamazan delavec in je sedel poleg njega.

»Kaj pa ste tako sami, mladi mož?«

Z lepim glasom je vprašal in lep odgovor je dobil.

»Sam sem, kakor se pač tujeu spodobi.«

Sklonil se je bliže prijazni delavecu in je položil desno nogo preko leve.

»Kaj pa ste, mladi mož?«

»Delavec sem... ključavničar. Pa sem šel v tujino in se mi je slabo godilo. Vrnil sem se, do tukaj sem prišel, zdaj pa imam še daleč do doma.«

»Kaj pojdete še danes naprej, o mladi mož?«

»Ne pojdem, ker je noč in je pusto po teh krajih, kadar je noč. Tu bom do jutra in potem pojdem na pot.«

»Sveti večer je...«

»Sveti večer in sveta noč bo kmalu...«

»Kaj bi šli z mano, o mladi mož? Ženo imam, zalo mlado ženo in otroka, zalega majhnega otroka.«

»Sel bi...«

In sta šla.

Prazne so bile ulice, zazvonilo je, zazibalo se pod nebom in se zibalo svojo pot enakomerno semintja. Prenehalo je bilo deževati in snežiti, pre-

obleklo se je nebo v svetonočno oblečilo. Po krilu si je pripelo zvezde, v lase si jih delo in se je naslonilo na visoke črne vrhove.

Vsa okna so bila razsvitljena, prijazne luči so sijale za njimi, tuintam se je čulo petje, tuintam klavir, gosli, veselo je bilo tisti večer vse povsod.

Šla sta, prišla sta iz mesta vun, zavila sta po stranskem blatnem potu in sta vstopila v eno izmed majhnih predmestnih hiš. Temen je bil hodnik, pa so se odprla vrata in se je razlila v obraz vesela in prijazna luč.

»Pripeljal sem tega mladega moža, da bo nas več na ta sveti večer.«

Prijazno je pozdravila mlada žena, ponudila je raskavo roko in je prinesla večerjo na mizo.

»Zajemite, mož...«

In je zajel in je jedel. In ko so tako pri jedi molčali, se je ozrl po sobi okrog, komaj je pogledal na delavca in njegovo ženo in že je bilo vse mehko njegovo srce. O zakaj ni človek ključavničar in ne služi za svojo obitelj, za tako mlado ženo z raskavimi rokami? — O zakaj dela človek za ljudi, ki ne morejo vzprejeti v svoji revnosti, zakaj dela za domovino?... Grenka kupa je stala sredi sreče, grenčica se je razlivala preko roba, Ivan Potočnik je bil postal zelo zamišljen.

»Kaj bi mi pokazali otročička?« In so mu ga pokazali. V kuhinji v zibki je spal, debele drobne roke na prsih, lepo rdeč v obraz, okrog glave svetle zlate kodre.

»Kaj je fantek?«

»Punčka je — je rekla mlada žena in je popravljala odejo. »Punčka je, ime ji je Tinka, stara je leto dni...«

Lepo in mirno je dihala leto dni stara Tinka in Potočnik jo je gledal in njegovo srce je bilo vse mehkejše in mehkejše. Prijel je za drobno roko, nalahko je prijel in je rahlo po-božal. In so se odprle oči, velike, svetlomodne, začudene.

Lep je bil večer, sedeli so pri mizi, delavec je pravil o minulosti, o fantovskih časih, o življenju. Žena je poslušala, včasih se je domislila in je vprašala.

»Ali imate ženo, o mož?«

»Nimam žene...«

»Potem imate nevesto...«

»Tudi neveste nimam...«

»No, pa jo dobite. Pri takem rokodelstvu se lahko dobi nevesta.« »Lahko se dobi« in Potočnik je pomislil, kako težko se dobi kdo, ki bi se usmilil revnega popotnika in mu daroval malo pravične ljubezni. Redko, enkrat morda, potem nikoli več... In ni prijetna ta ljubezen, ker izvira iz usmiljenja. Treba je, da je človek hvaležen zanj, da je ponižen in hodi vso njeno dobo po prstih in s sklonjeno glavjo.

»Vesel bodi, fant, da so se te usmilile moje oči, hvaležen bodi in ponižen, romarček, da se mi je poljubilo s teboj...«

Tako govori taka ljubezen, če se spozabi noga in zazveni trd korak, če se spozabi glava in se dvigne mahoma kvišku.

Polnoč je nastopila, zazvonilo je zunaj, vstali so in so se napotili k polnočnici.

»Zima je in mrz, kaj nimate suknje, o mož?«

Žena mu je ogrnila staro suknjo in tako so šli k polnočnici.

Zvonilo je zunaj, zibalo se od vzhoda do zahoda, vabilo je prijazno. Svetila so se visoka cerkvena okna, kadilo se je dvigalo v cerkvi gor proti stropu, prijetno je dišalo, sto sveč je gorelo, zapele so orgle zelo na glas in pevci so peli z njimi-lepo in dolgo pesem. Mnogo ljudi se je bila nabrala po cerkvi, tista množica je mislila zelo slične misli. To je tako, če uka človek Božič, pa se domisli nekam nazaj; drugače je bilo takrat, zdi se človeku, da je bilo mnogo lepše. Mnogo lepše je bilo, ne bo se vrnilo nazaj nikoli več, ker je to pač nemogoče. Živeli so ljudje in so umrli, ne bodo oživeli nikoli več. Tudi dogodki so se bili rodili in z njimi čustva, sreča morda, ali je to minilo in se ne vrne.

(Dalje prihodnjik.)

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 23. julija. Nemška agrarna stranka je sklenila, da bo glasovala v parlamentu le za tako pogodbo z Ogrsko, ki popolnoma upošteva koristi domačega kmetijstva.

Delegacije se sklicujejo šele v drugi polovici meseca novembra.

Maloruski voditelji so imeli včeraj daljšo konferenco z ministrskim predsednikom baronom Beckom. Predložili so mu svoje zahteve v posebni spomenici. Baron Beck je vse obljubil, vendar je treba v jeseni še nove konference.

Nemški poslovni jezik v parlamentu.

Praga, 23. julija. »Narodni Listy« zavračajo v uvodnem članku zelo ostro zahtevo nemških poslancev, naj se določi nemščina za poslovni jezik v parlamentu. Članek pravi: »Konstatujemo, da si Nemci niso drznili zahtevati od nenemških narodov rabo nemškega jezika v parlamentu niti za časa, ko še ni državni osnovni zakon zajamčil enakopravnosti jezika vsem narodom. Danes pa hočejo v avstrijskem ljudskem parlamentu izobesiti Gesslerjev klubok. Nemški politiki smejo zahvaliti Bogu, ako avstrijski Slovani vsled svoje globlje narave ne poplačajo Nemcem s šilom za ognilo, da ne poženejo nemških uradnikov iz svojih mest, kakor delajo Nemci napram Čehom, in da ne zahtevajo v parlamentu sklicujoč se na svojo večino, naj predsednik vsa naznanila in vladne predloge razloži nemškim poslancom v vseh jezikih. Mažari so vsaj Hrvatov priznali pravico, da smejo v ogrskem državnem zboru govoriti v svojem materinem jeziku. Tu pa hočejo Nemci Slovane, dasi imajo Slovani večino, oropati njihove naravne pravice. Ni se bati, da bi predlog postal kdaj zakon — toda dovolj je že, da se vsi nemški poslanci ne sramujejo, nastopiti v 20. stoletju s takim predlogom.«

Hrvaška kriza.

Budimpešta, 23. julija. Uglebni srbski poslanec v ogrskem državnem zboru dr. Polit je priobčil v »Pester Lloyd« uvodnik o krizi na Hrvaškem. Dr. Polit zanika, da bi hrvaški poslanci v ogrskem državnem zboru bili v kaki zvezi z aspiracijami o »Veliki Hrvaški«. Sploh se hrvaško-srbski koaliciji ne more očitati, da je gojila državni sovražna stremeljenja. Hrvaško-srbska koalicija je popolnoma interna zadeva med Hrvaško in njenim narodom ter nima z Bosno in Hercegovino ničesar opraviti. Hrvati in Srbi tvorijo en narod in govore isti jezik. Velika znota o hrvaškem vprašanju na Dunaju izvira od tod, ker na Dunaju mislijo, da plove hrvaško-srbska koalicija proti cilju »Velike Avstrije«. Kake zveze ima dr. Frank s krščanskimi socialisti in dr. Luegerjem, tega pisec ne more vedeti, toda odločno lahko trdi, da hrvaško-srbska koalicija nima takih zvez. »Obžalujem zelo«, piše nadalje dr. Polit, »da je konflikt med Hrvaško in Ogrsko narasel v tako obsežno krizo. Zadoščenjem imam, da je več poslancev neodvisne stranke mojega mnjenja, da bi se v službeni pragmatiki za železničarje ne bilo smelo razviti jezikovno vprašanje.«

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Belgrad, 23. julija. Včeraj in danes so se vršile ministrske seje pod kraljevim predsedstvom. O sklepih se trdovratno molči, kar se splošno obsoja, ker vsa javnost nestrpno čaka, kaj s klene vlada glede trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko. Časopisje se huduje nad vlado, ker ne more skleniti z Avstro-Ogrsko navadnega trgovinskega razmerja.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 23. julija. Poljski graščaki kijevske in podoljske gubernije so sklenili glede bodočih volitev v duno dogovor z ruskimi graščaki.

Moskva, 23. julija. V Rigi in okolici imajo še vedno strahovlado. Vsako noč se vrše hišne preiskave in aretacije. Danes so bili zopet trije liberalni časopisi zatrti. Vojno sodišče izreka skoraj vsak dan smrtno obsodbo. Med zaprtimi je največ dijakov, žensk in delavcev. Tudi v Moskvi postopa vrhovni gubernator zelo rigorozno proti časopisju. Za neznan prestopke nalaga listom globo po 1000 do 1500 rubljev, tako da je že par časopisov bilo primoranih prenehati.

London, 23. julija. Znani ruski pregnanec v Londonu knez Kravtinkin je priobčil članek o Rusiji, kjer pravi, da peščica mož ne more še s tako heroičnimi čini premagati obstoječega režima. V boj se morajo zagnati ruske ljudske mase, da izvr-

sijo splošni prevrat po načelu: Zemlja kmetom, stroje, železnice in vse drugo pa delavcu.

Koreja pred revolucijo.

London, 23. julija. Odstopivši korejski cesar ima še vedno veliko oblast nad vojaštvom in novim slabomnim cesarjem. Vojni minister je odstopenega cesarja zatožil japonski vladi, da je ukazal cesarski gardi, naj naskoči v noči 19. t. m. cesarsko palačo. Tudi vse napade vojakov na policijo je provzročil cesar. Dve vili, ki sta bili last prejšnjih ministrov, so včeraj zažgali in popolnoma uničili.

Odstopivši cesar je zapleten v štiri protijaponske zarote. Korejska armada je popolnoma na njegovi strani, in Japonci morajo z vsem svojim vojaštvom stražiti vojašnice in smodnišnice. Korejsko vojaštvo ne dobi več streljiva.

Podkralj Hajaši je izjavil, da Japonska ni uplivala na odstop korejskega cesarja. Korejskemu prestolu se ni treba iz Japonske ničesar bati, pač pa se mora Japonski omogočiti, da organizira upravo Koreje.

Socialna vprašanja.

Za vplačevanje prispevkov za invaliditeto zavarovanje je na Nemškem uveden takozvani zistem z namk. Ta zistem se je tam prav dobro obnesel ter se vsled svoje prednosti pred vsemi drugimi načini pobiranja prispevkov uvede tudi v Avstriji. Po tem zistemu se plačujejo prispevki s pomočjo znamk. Vsak zavarovalni zavod izda svoje lastne posebne označene znamke, ki jih bo dobiti pri postnih zavodih ter se prilepijo na pobotnice, ki jih istota izda zavarovalnica. Pobotnice obsegajo ime zavoda, leto in dan, kdaj so bile izdane in tekoče številke. Vsaka taka pobotnica ima prostora za najmanj 52 tednov ter ne sme biti v prometu več kot dve leti odkar je bila izdana. Izpolnjene pobotne karte je poslali zavarovalnici tistega okraja, kjer je delavec uposlen. Ta zavod odpre za zavarovanece konto ter zbira vse pobotnice.

Prispevke mora oddajati delodajalec, ki pri izplačevanju plača ali mezd pripravi primerno znamko v pobotno karto. Zavarovanci si morajo pustiti pri izplačevanju odtegniti potrebni znesek. Delodajalec smejo delavcev prispevek vzeti le z odtegnitvijo pri plači. Ako se je tak odtegnitev pri katerem izplačevanju opustila, se sme to nadomestiti, razen poedinih izjem, šele pri prihodnjem izplačevanju.

Pobotno karto si je dolžen nabaviti zavarovaneec. Primoran je pod kaznijo, da si da napraviti tako karto ter jo predloži svojem delodajalcu. Ako ni uposlen celi teden pri istem delodajalcu, plačati mora tedenski prispevek tisti delodajalec, pri katerem je bil zavarovaneec najprej uposlen. Ako bi se delodajalec branil, plačati prispevke ima zavarovaneec pravico, oddati prispevke mesto njega ter uveljaviti svojo zahtevo pri izplačevanju.

Zistem z znamkami, ki se uvede tudi za prostovoljno zavarovanje, je naletel v začetku, dokler je bila stvar še nova, na veliko nemilost pri občinstvu. Polagoma pa se je zistem uživel ter se izkazal tako praktičnega, da se smatra sedaj naravnost za neizogiben ter ga brezdvomno prevzamejo tudi vse druge države.

Kdaj dobi zavarovaneec pravico do rente vsled nezgode, za to veljajo sledeče splošne zavarovalno-tehnične določbe: 1. nespособnost za zaslužek; 2. da je prebil določeno čakalno dobo; 3. da je redno plačeval prispevke. Za zaslužek nespособne se splošno smatra tiste osebe, ki si ne morejo več po svojih primerih močeh in sposobnostih pridobiti v svojem poklicu tretjine tistega, kar si morejo navadno telesno in duševno zdrave osebe iste vrste in s podobno izobrazbo v istem kraju z delom zaslužiti. To splošno definicijo o nespособnosti pridobivanja najdemo v avstrijskem zakonskem načrtu skoraj dobesedno. Zakonodajalec kaže tukaj namen, odmakniti meje, kdaj dobi zavarovaneec pravico do preskrbovalnine, čimdalje. Za merilo se vzame povprečni človek, ki ima v splošnem isto znanje in iste sposobnosti, ki bi jih prosilec za rento po človeški presoji imel, ako bi imel popolno duševno in telesno zdravje. Zdravnik mora določiti, v kolikor je padla sposobnost za pridobivanje, upravná oblast pa, kak znesek bi mogel prosilec še zaslužiti.

Drugi in tretji predpogoj: čakalni čas in prispevanje. Tudi če je dokazana nezmožnost za delo, se invalidna renta le takrat podeli, če je v slučaju zavarovalne dolžnosti od začetka zavarovanja preteklo 200, v slučaju samozavarovanja pa 500 tednov prispevka.

Pri tem se zahteva, da je oni, ki se je zavarovati dolžan, od 200 prispevkov vplačal najmanj 100 v zavarovalno-dolžnem stanju in da je oni, ki je bil do samozavarovanja opravičen, od 500 prispevkov istotako najmanj 100 jih vplačal, ko je živel v tej opravičeni samozavarovanju. Za manjkajočih 100 oziroma 400 tednov zadostujejo doneski, ki so se vplačali kot prostovoljno »nadaljnje zavarovanje«. Ker se delavcem, ki se morajo zavarovati, kakor tudi nekoli-ko boljše situiranim malim mojstrom, katerim bo dovoljeno samozavarovanje, podeli državni donesek 90 K, je samozavarovanje glede čakalne dobe na slabšem. Tudi pogoj glede najprej omenjenih 100 prispevkov tednov je v zvezi z državnim doneskom. Prepričati se hoče, da kdo, da je deležen koristi državnega zavarovanja, vstopi le v ta namen za nekaj tednov v dolžnostno ali samozavarovalno razmerje.

Nezmožnost za delo, ki jo povzroči kaka nezgoda, utemeljuje pravico do invalidne rente le tedaj, ako je ta večja nego renta za slučaj nezgode.

Invalidno rento dobi tudi zavarovaneec, ki ni proglašen kot trajno za delo nezmožen, ki je pa bil dejanski nezmožen 26 tednov nepretrgoma, za nadaljnjo dobo nezmožnosti za delo. Kdor se nalašč stori za delo nezmožnega, izgubi pravico do invalidne rente.

Pravica do starostne rente je navezana prvič na dopolnitev 70. leta (avstrijski zakonski načrt določa starost s 65. leti), drugič pa na čakalno dobo 1200 tednov, t. j. približno na 30 let. Starostna renta ni odvisna od dokazane nezmožnosti za delo. Postavili so se na stališče, da se zmožnost za delo s starostjo sama na sebi več ali manj omejuje, in hoteli z rento donesti prispevek k sicer že obstoječemu ali mogočemu delavnemu zaslužku. Za one, ki so pri začetku zavarovalne dolžnosti prekoračili 40. leto, se dovolijo s prehodnimi določbami glede čakalne dobe bistvene ugodnosti. Za vsako polno leto, za katero je 40. leto prekoračeno, se zaračuna 40 tednov.

Pri vpeljavi invaliditetnega zavarovanja je največje važnosti, da se to spravi v zvezo z bolniškimi blagajnam, ker mora invaliditetnemu zavarovalnemu zavodu biti ležeče na tem, da prepreči pri obolenem zavarovancu nezmožnost za delo in da ima upliv na zdravljenje s tem, da ga spravi v bolnišnico ali v kako boljše domačo oskrbo ali da sploh kaj odredi, kar bolniku pospeši ozdravljenje. Za časa zdravljenja je za družino zavarovanece, ki je doslej skrbel za njeno preskrbo s plačilom svojega dela, plačati tudi takrat podpora, ako zavarovaneec ne spada pod postavno bolniško zavarovanje.

Tudi z zavarovanjem zoper nezgode je ustvarjena zveza, ker more zavarovalnica pri kaki nezgodi istotako uplivati na primerno zdravljenje in preprečiti nezmožnost za delo. Zgodi se, da je namreč invalidnostna renta višja od rente za nezgodo; ako se pripeti ta slučaj, potem stopi invalidnostna renta v veljavo in zato je invalidnostno zavarovanje interesirano na zdravljenju.

Invalidnostno zavarovanje naj bi sploh šlo roko v roki s profilaktičnimi odredbami; zavarovalnice so torej opravičene, darovati del svojih sredstev, ki jih imajo odveč, higijeni v najširšem pomenu, dejanski pospeševati zidanje zdravil delavskih hiš, bolnišnic in sanatorijev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. julija.

— »Gospodarska zveza«. Že nekaj časa krožijo o klerikalni »Gospodarski zvezi« in o klerikalni »Zadružni zvezi« kaj čudne govorice o izgubah, defraudacijah in takih rečeh. Koliko je na teh govoricah resnice, se že izkaže. Sumljivo je že »Slovenec« poročilo o obnem zboru »Gospodarske zveze«. Na dolgo in široko je popisal, kako so se klerikalci med seboj prepirali, da je tako malo dobička. Ob sebi se razume, da je »Slovenec« vse ublažil in prikrojil po svoje, kar se je govorilo, a celo iz tako zasukanega poročila je razvideti, kako so se morali podajati. Značilno je tudi, da je »Slovenec« priobčil samo nekaj podatkov o računskem zaključku, zamolčal pa vse druge, iz katerih bi se dobil pregled o delovanju »Gospodarske zveze«. Mora že smrdeti! Če še omenimo, da so se na tem zborovanju tudi dogovarjali, kako bi trgovcem čim več škodovali, smo za danes dovolj povedali.

Če pa morda želi »Slovenec«, mu prav radi še s čim takim pokazimo, da bo kar poskakoval.

— Shod svobodomislicev v Pragi dela klerikalom silnih skrbi. Nismo mislili, da jih lomi tak strah. »Slovenec« bevska kaže, da stvar le ni tako od muh. Zadnje dni kar mrgoli po »Slovencu« framasonov kakor v starih dobrih časih Jeranovih. Snoči je v »Slovencu« že toliko framasonov, anarhistov, kakor v kakem farovžu bolha. Ker »Slovenec« o tem shodu svobodomislicev javnost prav predrzno vara, bomo morali že izpolniti svojo časnarsko dolžnost in o celi stvari informirati občinstvo — pravično in pošteno seveda, ne po receptu kakega Lampeta.

— Slovensko vseučilišče. Našo brzojavko, da je poljski klub po posl. Gląbinskem zagotovil župana Hribarja, da bodo Poljaki vsi do zadnjega glasovali za slovensko vseučilišče, je v toliko popraviti, da je to izjavil poljski klub po svojem podpredsedniku Dulebi ne po Gląbinskem.

— Peticijo za slovensko vseučilišče in sploh slovenske šole je odposlalo društvo tiskarjev in kamnotiskarjev na Kranjskem.

— Odkriti beseda po narodni slavnosti v St. Jakobu. Iz Roža se nam piše: Poročalo se je slovenskim listom, naprednim in klerikalnim, o narodni slavnosti, o otvoritvi narodne gospodinske šole v St. Jakobu v Rožu; poročalo se je, toda odkrita ta poročila niso bila, vsaj v vseh listih ne... Naj bo dovoljeno na tem mestu, izreči o tej slavnosti in o vtisku, ki ga je napravila, ter o tej narodni šoli sploh tudi odkrito besedo, katero je izreklo na shodu in po shodu prav mnogo narodnjakov, koroških in izvenkoroških, ki so slavnost preživeli, opazili to in ono ter se — odkrito povedano — razočarani razšli. Pisalo se je, da je bila to narodna slavnost pred vsem za koroške Slovence, zlasti za priprosti narod slovenski, kateremu je ta šola v prvi vrsti namenjena. Pričakovati je bilo, da se tudi res zbere na tisoče koroškega slovenskega naroda — toda roko na srce: Koliko pa je bilo tega naroda na tej slavnosti zbranega? Množica gostov, nekaj duhovnikov koroških in tudi kranjskih, zadnji bi bili boljše storili, da so ostali doma! — in nekaj stotin slovenskih Korošcev. Večina, velika večina naroda pa je ostala doma in od daleč gledala — papeževe zastave, ki so se šopirile na slavnostnem prostoru poleg narodnih... A propos! Cerkvene zastave! »Kaj pa je Vas treba bilo!« Že na zunaj so dajale vsej slavnosti in vsemu miljeju značaj cerkvene slavnosti ter je male ob enem slavlju slovenski narodni značaj, na goste pa napravljale še mučnejši vtisk nego morda »strogo cerkveni« govor vse časti vrednega prošta g. Einspielerja, ki je poudarjal in povzdigoval versko vzgojo in zopet versko vzgojo; vsi, ki smo bili poleg, vemo, kako malo vtiska je napravil ta cerkveni govor, s kakim ravnodušjem je sprejela množica ta govor, ki ni segel v srca tako, kakor svoj čas navduševalni govori Einspielerjev... Šele, ko je stopil na govorniški oder posvetnjak Grafenauer, je stopilo ljudstvo bližje ter se nekoliko razvnelo ob poudarjanju slovenske nacionalne ideje, ki naj bi bila ta dan slavila svoj triumf v krasnem gornjem Rožu! Slavila pa ga je — tako se je vsaj mnogim zdelo — cerkev. Postavljal se je pač temeljni kamen narodni šoli, v kateri bo izročena vzgoja koroške dece — šolskim sestram, ki niso vsem po godu; kajti mnogo jih je, ki birajše videli v tej šoli nastavljen narodne, tudi za veliki politični boj zunaj šole dovzetne učitelje. Ne bomo danes tu razmotrivali, ali so Korošci pravo zadeli s tem, da so dali to šolo šolskim sestram v roko, uspehe bo pokazala dogledna, bližnja bodočnost, ki bo pokazala tudi, ali imajo Nemci prav, ki že zdaj govorijo o nekem »Nonnenkloster«; pribiti smo danes hoteli samo dejstvo, kako je ljudstvo pozdravilo postavitev temelja tej šoli, ki naj bi bila kaj več nego — navaden »Nonnenkloster«. Eno pa je že zdaj gotovo: nasprotniki imajo ravno v

tem, da hočejo razvpiti — ut figura docet — to šolo kot navaden »Nonnenkloster«, uspešno agitacijsko sredstvo proti šoli. Pravijo pa, da pri Koroških razni »klostri« z dubovniki vred ne uživajo največjih simpatij — kar so dokazale zadnje državnozbornske volitve — in morda ima prav »Narodov« podlistkar v svojih »izprehodih po koroški Sloveniji«, katere naj bi nadaljeval, ko nam slika Korošce kot svobodomiseln narod — to se je pokazalo tudi na zadnji cerkveni slovesnosti položitve temeljnega kamna narodni šoli, ki jo dobijo v roke šolske sestre in ki naj otme slovensko deco germanizaciji. Kakor znano, germanizirajo Nemci koroške Slovence v znamenju napredne, svobodomiseln ideje, v tem, ko identifcirajo slovensko narodnostno idejo s klerikalizmom — prav kakor se je to godilo na Štajerskem, dokler se ni ustanovila slovenska narodnopolnopravna stranka... In s tem dejstvom je treba računati; najpoprej je treba pridobiti za šolo — starše! Dokler starši z njo ne simpatizirajo, toliko časa naravno ne more uspeti; ali bo nova šola v St. Jakobu v Rožu sposobna trajno pridobiti zanje slovenske starše, pokaže bližnja bodočnost. Naša edina in iskrena želja danes je: dal Bog, da bi bila ta šola res mogočen branik proti napredujoči germanizaciji ter nam vzgojila mnogo zavednih, resnično narodno, slovensko čutečih mož in žen!

Koroški narodnjak.

— Promoviran je bil 17. t. m. v Gradcu doktorjem prava gospod Ivan Trstenjak, bivši duhovnik, sedaj odvetniški koncipient v Mariboru.

— Iz finančne službe. Carinski revidenti Mihael Kerševani, Julij Osvald, Sigmund Ratzer in Jakob Fontana so imenovani za carinske nadzornike za okrožje tržaške fin. direkcije.

— Nemška šola v Sevnici priredi, kakor se nam piše iz štaj. Posavja, tudi letos dne 28. julija ob šolskem sklepu »in gewohnter Weise« svojo slavnost. — Mi šolsko vodstvo resno opozorimo, da to slavnost uprizarjo brez vsakega izzivanja slovenskega prebivalstva. Lanski škandali ob tej priliki še niso pozabljeni.

— Novi c. kr. okrajni glavar v Ptuj g. Prah! pl. Thalfeld je nastopil svojo službo dne 16. t. m. Prej je bil interimističen vodja okraj. glavarstva v Celju. Slovenščina je za silo več.

— Šolske vesti s Štajerskega. Nadučitelj za Petrovče pri Celju je imenovan znani slov. mladinski pisatelj g. Ljudevit Černež, prov. šolski vodja v Grizah v Savinski dolini, naposled pridržen c. kr. učiteljsku v Mariboru.

— V pokoj je šel ravnatelj gimnazije v Beljaku A. Zeehe ter dobil red železne krone tretje vrste.

— Iz dež. zdravstvene službe na Primorskem. Višji okrajni zdravnik dr. Ludvik Berger je imenovan za dež. zdravstvenega nadzornika, okrajni zdravnik dr. Gvidon Beden v Trstu pa za višjega okr. zdravnika.

— Pri okrajnem sodišču se vrši danes kazenska obravnava zaradi sovodstva. Obtoženih je več oseb, med njimi bivši čevljar Železnik in njegova žena ter uradnikova vdova Doroteja plem. Milost. Železnik in Milost stanujeta na Žabjeku št. 3. V mladih letih sta bili sami vlačugi, zdaj pa se bavita s sovodstvom. Železnikova je bila zaradi rufjanstva že večkrat obšutno kaznovana. Zadnji čas sta imeli Železnikova in Milost brez oblastvenega dovoljenja več malopridnih žensk pri sebi na stanovanju, kamor so te ženske vodile na cesti privabljenke moške. Prva obravnava je bila predvčerajšnjim, a se je preložila na danes popoldne. Pri prvi obravnavi je med zasliševanjem obtožene Železnikove njen mož prisluškoval pri vratih, vsled česar sta bila oba takoj aretirana in pridržana v zaporu. Aretiranih je tudi več drugih oseb, med njimi neka natakarcia. Obravnava je seveda tajna, česar utegnejo biti neke priče prav vesele, ker ostanejo tajna tudi njih imena. Omeniti je treba, da nam je obtoženi Železnik svoj čas, ko smo pisali o

(Dalje v prilogi).

njegovem „delovanju“, poslal p o p r a v e k p o § 19. tiskovnega zakona. Ta popravek je bil, kakor smo že takrat konstatirali, pisan z isto roko, kakor vsi takratni p o p r a v k i d r. L a m p e t o v e g a o b r a m b n e g a d r u š t v a z a d u h o v n i k a.

— **Odbor pomočniške bolniške blagajne zadruge gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani** se je dne 17. t. m. sledeča konstituiral: Načelnikom je bil izvoljen od strani delojemalcev gosp. Josip Čufar, njega namestnikom pa od strani delodajalcev g. Ivan Tosti, v odboru pa so gg.: Peter Križ, Viljem Svoboda, Julij Bauer, Pavel Debevo ter Alojzij Bosak in Josip Händler kot namestniki. Pomočniška bolniška blagajna je imela v enem letu, t. j. za čas od 1. junija 1906 do 30. junija 1907 dohodkov 11073 K 10 h in izdatkov 7247 K 54 h, ima gotovine in rezerve 3825 K 56 h. Mojsirska bolniška blagajna zadruge gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani je imela v ravno istem času kot pomočniška dohodkov 13632 K 65 h in izdatkov 10686 K 65 h, ima tedaj rezervnega kapitala 2946 K. Obedve blagajni te zadruge imata tedaj v enoletni poslovni dobi blizu 7000 K rezervnega fonda, kar pa njun obstoj in sigurnost briljantno dokumentira.

— **Društvo slovenskih profesorjev.** Upravi kopališča Cirkvenica v Hrvaškem Primorju in Lpik v Slavoniji sta dovolili članom tega društva polovičen popust v kopaliških cenah, društveniki pa se morajo izkazati z društveno izkaznico.

— **Glas iz Domžal.** Nadutost naših prirepanih Nemcev presega vse meje. Prilpeh par dnevi je sedela večja slovenska družba v gostilni, kjer se je napivalo s krepkimi „Živio“ klici. Prisotni znani nemčur je vstal in rekel: „Es ist sehr taktlos und rücksichtslos, dass man in meiner Gegenwart „Živio“ und „Nazdar“ ruft.“ In odšel je. Mislimo, da je njegovo postopanje „taktlos“. Če meni, da si Slovenci vpičejo po narodnem šovinizmu blaznega Nemca ne bodo pozdravljali in napirali v svojem materinem jeziku, presega to vse meje dostojnosti. Preljubi hajlovec! Take neslanosti nikar uganjati po slovenskih krajih. Svetujemo ti, da povežeš zopet svojo culico in odkorakaš med svoje kulturosoce. Heil dir im Rosenkranz!

— **Kocijančiča na Mirni** vlnudno vprašamo, ali je že plačal ono vino, ki ga je pred letom on, oziroma njegova mamica spila? Nočemo, da bi ona ženska od Sv. Trojice hodila ga na dom terjat za že spito vino in potem po celi vasi govori, da je „gospoda“ terjala in da niso hoteli še sedaj nič plačati. Sedaj pač lahko odrine ubogi ženski par kronice, ko je naredil lep „profit“ pri zvonu Sv. Helene. Mica Kovačeva...

— **Narodna čitalnica v Krškem** naznanja svojim članom in okoličanom, da se vrši že dolgo nameravana gledališka predstava v soboto, dne 27. julija t. l. v prostorih čitalnice pri g. Šenerju. — Igrali bodo, kakor že omenjeno, člani slov. dež. gled. iz Ljubljane. Kdor ljubi veselo dramo, humor in smeh, bo zadovoljen in to tudi Stolbejeva igra „Na letovišču“. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnice se dobivajo pri g. Staretu, tajniku čitalnice in zvečer pri blagajni.

— **Pevsko društvo „Kum“ v Radečah** je sprejelo z veseljem člane slovenskega deželnega gledališča iz Ljubljane v goste. V nedeljo 28. julija se vrši gledališka predstava „Na letovišču“ v prostorih „Narodnega doma“. Začetek predstave ob osmih zvečer. Predprodaja vstopnic pri g. Simončiču v Radečah. V ponedeljek pa se vrši drama in zadnja predstava „Kinematograf“ ali „Martin Smola“.

— **Z Bleda** se nam piše: Utemeljena je nevolja, da še do danes ni izšla prva številka „Zdraviliškega lista“. Tuji in posestniki se zaradi tega pritožujejo. Da je to na škodo našemu zdravilišču in sploh tujstemu prometu, leži na dlani. „Kurlišta“ je vendar važna stvar. Pa kaj se brigajo klerikalci za občno korist. Pri sedanjih razmerah je potrebno, da se napredni posestniki, ki imajo kaj smisla za važnost tujstega prometa, tesneje združijo. Bled se mora kot zdravilišče modernizirati in korakati z duhom časa. Vzlic slabemu vremenu je že mnogo tujcev tu. Glejmo, da si jih ohranimo in pridobimo novih. Ker od klerikalcev ni pričakovati pospeševanja tujstega prometa, storimo naprednjaki sami kar je treba brez klerikalcev in če treba tudi proti njim.

— **Namješčenjo ženskih učnih moči.** Iz učiteljskih krogov se nam piše: Na mešanih enorazrednih in dvorazrednih ljudskih šolah v po-stopnoma šol. okraju je prišlo polno noma v navado namješčati same ženske učne moči. Izpraznjena učna

mesta se čisto brez razpisa oddajajo učiteljicam. Ako se pa oglašajo kak moški prosilci, se pa že vpliva od gotove strani nanj, da končno umakne svojo prošnjo. Dasiravno § 15. zak. z dne 29. aprila 1873. l. dež. zak. št. 21. jasno določuje, da se za poučevanje dečkov, bodisi da so v posebnih razredih ali združeni z dekleti, smejo ženske jemati za pouk le za prva štiri leta, so bile vendar v postojanskem okraju na 9 enorazrednih in štirih dvorazrednih nameščene same učiteljice. Ako se bode to tako sistematično nadaljevalo, dočakali bomo v doglednem času, da bode v tem okraju vsa ljudsko-šolska odgoja in izobrazba edino v rokah ženskega učnega osebja.

— **Pečati na železnicih.** Piše se nam iz Gorice: Dobil sem pošiljatev po železnici iz Ljubljane, o. kr. drž. železnice — a glej ga vraga, samo nemške pečate imate še v Ljubljani na drž. kolodvoru — iz vozne lista se ti blišče pečati: „Erteilt, gewogen, Laibach, übernommen“ — prav kakor gori v Prusiji!!! Mislim, da ima še mnogo potraj samonemške pečate po Gorenjskem, v Gorici pa imamo nemško-laški pečati; toda saj je Slovenec potrpežljiva para, kateremu bi bili tudi kitajski napisi in pečati na svoji zemlji prav! O srečna Avstrija s svojimi samonemškimi pečati! Kakor na Madžarskem!

— **Pri Gregorčičevi slavnosti na Uacu** je bila zamenjena siva, ženska površna jopica. Kdor je v njeni posesti naj jo blagovolj poslati gosp. Kanalcu, restavratiju na Prestranku ali pa naj jo pusti pri gosp. Domicelju na Rakeku.

— **V Šmarjeti poleg Rimskih toplic** je bila v nedeljo, 21. t. m. veselica, na koje programu je bila tudi igra „Dobro došli“... V tej igri je med drugim tudi prizor, ko se dobi en igralec na laži, on pa si hoče pomagati iz zadrege na ta način, da zvrže krivdo na časopisje, češ, sedaj se pač vidi, kako lažljivo je in koliko mu je verjeti. Pri tem pa je dotični igralec čutil potrebo, izkazati svoje pobalinstvo s tem, da je potegnil „Slov. Narod“ iz žepa in kazal nauj. „Bralno društvo“, ki je veselično priredilo, je klerikalno in mi si moremo gornje dejstvo le na ta način razlagati, da se je hotelo vernim očitcam pokazati, kako „lažniv“, kako „poguben“ torej vaj bi bil „Slov. Narod“. Proti taki slabi pustni šali — izzivanje tega sploh imenovati ne moremo, če pomislimo, od kod da izbija — protestiramo energično in to tembolj, ker je bilo pač precejšnje število napredno mislečih gostov prisotnih, ki so se opetovanemu vabilu le v toliko odzvali, da pomorejo slovenskemu društvu do gmotnega in moralnega uspeha in povzdignejo narodno zavest ljudstva. — Gospod igralec pa, ki je bil baje svoj čas član „Slovenije“ na Dunaju in pa njegov sodrudi, ki je bil baje še v preteklem letu član društva „Save“ na Dunaju, sta na svoj — za njiju „neomajano“ — prepričanje tako značilen — nastop res lahko ponosna in mi jima iz srca čestitamo — kaj bodo porekli njuni tovariši-akademiki k temu, bi nas zanimalo — za nas ima stvar le v toliko pomena, da vam lahko že danes na uho povemo, da bodo imele vaše prihodnje „prireditve“ — vsaj v kolikor bo to od napredno mislečih okoličanov odvisno — res „deficit“, kateri se je tudi pri tej igri udeležencem natvezil, samo, da bi se dobilo na ta, sicer ne prelep način, podpore za društvo ali za koga že... Več narodnjakov.

— **Nedeljski počitek.** Piše se nam: Predzadnji nedeljo sem se mudil v trebanjskem okraju in si ogledal ondote trgovine. Kar mi se mi je storilo, ko sem videl še ob 2. popoldne vse trgovine odprte in uslužbenca na delu. Kje je pravica? Ljubljanski trgov. sodrudi.

— **Prva matura na hrvaški gimnaziji v Pazinu.** Med velikim krikom Italijanov leta 1899. ustanovljena hrvaška gimnazija v Pazinu je imela letos prvo maturo. Izmed 100 učencev, ki so vstopili v I. razred, je prišlo do VIII. razreda 32 dijakov. Maturi se jih je podvrglo 28. Vsi so prestali maturo dobro, 7 celo z odliko.

— **Iz Črnomlja** se nam piše: Dne 23. t. m. smo pokopali Marka Beličiča, sobojevnika Radeckega. Dosegel je starost 84 let. Potrjen je bil še ta čas, ko je bila še politična oblast na Krupi. Bojeval se je v letih 1848, 1849. in 1859. Triindvajsetkrat je bil v boju, večkrat v veliki nevarnosti, a nikdar ranjen. Služil je pri eni stotnji s svojim bratom Jožetom, ki je tudi šele letos spomladl mrl.

— **Južna železnica zopet zviša tarife.** Splošno je znano, da ni skoro nobeno železniško podjetje tako drago tako v osebnem kakor v blagovnem prometu, kakor južna železnica. Sedaj pa hoče še zvišati tarife za br-zovozno in tovorno blago ter je že

vložila tozadevno prošnjo železniškemu ministru. Včeraj so se vršile otem konference v železniškem ministru pod predsedstvom ministra dr. p. l. Derschatte. Razprava se bo še nadaljevala.

— **Samomorij vojakov v Gorici?** Po Gorici kroži vest, da sta se v par dneh obesila v vojašnici dva vojaka 47. polka zaradi trpinčenja. O stvari se trdovratno molči.

— **Električna železnica nižje vrste Slatina-Voprinc.** Veleposestnik Juri grof Oršič v Opatiji in sodrugi so dobili dovoljenje za tehnična predela za ozkotirno-železnico nižje vrste od Slatine pri Opatiji do Voprince. Eventualno bi se železnica podaljšala do Štefanjine varnostne hišice na Uškem sedlu.

— **Izgrebi v Gradežu.** Pristanški kapitan Allesani v Gradežu je nekaj kaznoval posestnika ladij za prevažanje peska Nikolaja Tarla, ker se ni hotel ravnati po njegovih naročilih glede varnosti v pristanišču. Vsled tega kaznovanja je predsočnim okoli 400 ribičev in prevažalcev peska prišlo pred Allesanijevo stanovanje, kjer so divje vpili in hoteli vlomiti vrata. Orožništvo je šele po več urah napravilo mir ter aretiralo več oseb, med njimi dva Tarlaova sinova.

— **Zavratni napad.** Ko se je v Trstu 23letni delavec Anton Bazanin na ulici razgovarjal z ljubico, sunil ga je neznan lopov z nožem v hrbet, da se je na mestu zgrudil. Napadalec je seveda ušel.

— **Smrten tepež med mornar-skimi vajencema.** Na parniku „Zara“ v Trstu sta se začela pretepati dva 14letna mornarska vajenca. V tem tepežu je bil I. Požar sunjen od tovariša v srčno bližino dvakrat z nožem, da najbrž ne bo okrevaj. Stori-lec je zbežal.

— **Med je cenejša.** Cene medij so se znova znižale. Osnovne cene za med znajo 245 K, za tombak pa 275 K. Vzrok znižanja je, ker je baker vedno cenejši.

— **Nesreča na železnici.** V ponedeljek zvečer se je ponesrečil na državnem kolodvoru v Gorici neki železničar, ki je prišel med odbijače. Prenesli so ga v bolnišnico.

— **Maševanje žene.** Na 19letno čedno Marijo Humarjevo v Gorici je imela piko Antonija Hartl, ker se je njen mož trikrat zavrtel s to lepo Maričko. Svojo je izlila na Humarjevo iz nočne posejode, ko je šlo dekle pod njenim oknom. Zadnji akt te drame se odigra pred policijo.

— **Laški vohuni.** Laška planinska društva iz Trsta, Istre in Goriske so napravljala te dni v družbi s planinskimi društvom iz Benetk in Vidma izlete. Bili so v Istri, na Krasu, v gorah. Pravi, da je bilo v tej družbi tudi več laških častnikov, ki so se zanimali zlasti za utrube med Bovecem in Trbižem. Hoteli so menda fotografirati razne utrube, toda avstrijski vojaki so bili odveščeni o prihodu laških turistov ter so jim preprečili vsako tako nakano. Ko so prišli na laška tla, so se vršile od strani neodrešencev in neodrešenk običajne demonstracije proti Avstriji.

— **Obsojen vikar.** Vikar Hliš iz Oreha na Gorisškem je bil obsojen na 10 K globe, ker je psoval Petra Stucina z „lumpom“ — sveto pismo namreč zaukazuje, da je treba političnega nasprotnika psovati. Ker se je Hliš zdel samemu sebi zelo nedolžen, se je pritožil na višjo inštanco, kjer so pa razsodili, da ga je prvi sodnik prav pošteno obsojil.

— **Nesreča v turskem tunelu.** 18. t. m. je v turskem tunelu začel nastajati slab zrak. Zadušljivi plini so omamili ljudi, da so padali na tla kakor mrtvi in da drug drugemu niso mogli pomagati. Mrtvi so trije: 27letni Jožef Pregel iz Levpe, 45letni Ivan Berducci iz Kalabrije in 24letni Josip Jurković iz Hrvaške. V bolnišnico so jih odpeljali 13. Onesvestilo se je okoli 80 delavcev.

— **Ustanovni čebelarški shod** v Bršljuni pri Novem mestu se vrši 28. t. m. ob 3. uri popoldne v gostinskih prostorih pri Čefidlu. Gosp. nadučitelj Likozar iz Ljubljane bode predaval o organizaciji čebelarjev in o koristih čebelarstva podružnice. Gosp. nadučitelj Humek iz Bohinjske Bistrice pa o razvoju čebel in o njih boleznih.

— **Proti pijančevanju v Trstu.** Pristojne oblasti v Trstu so izdale razne odredbe proti naraščajočemu pijančevanju v nižjih slojih. Sedaj je namestništvo kot obrtna oblast sklenilo, da ne da nobene nove koncesije za gostilne in kavarne, pa tudi že obstoječih koncesij ne pusti prepisati. Trst šteje 950 koncesioniranih gostilen, razen teh pa je še mnogo tajnih krčem.

— **Morilec tržaskih izvoščikov ujet?** Trst je še vedno ves iz sebe, da sta bila hitro zaporedoma dva izvoščeka na kozlu sedeča od svojih pasažirjev ustreljena in oropana. Policija je delala kar je mogla.

Vse se je pehalo, da bi prišlo na sled morilec. Saj je že od sile, da se dogajajo v Trstu dan na dan vsakovrstna hudodelstva, policija nikdar ne vlovi storilcev. To pot je bila policija srečnejša. Aretovala je brezposelnega mizarja, 21 let starega Karla Deltina, stanujočega v ulici Media, na katerega leti sum, da je morilec obeh kočijažev. Deltin je rojen v Trstu, pristojen pa v Videm pa Laškem. Kaznovan je bil že večkrat, med drugim tudi zaradi težke telesne poškodbe. Policija je prišla Deltina na sled na ta način, da je trem osebam, ki so videle umorjenega izvoščeka Mogoroviča in njegovega pasažirja, dala v pregled svoj album s fotografijami hudodelcev. Te tri osebe so po fotografiji spoznale Deltina kot tistega človeka, ki je sedel kritično noč v vozu kmalo potem umorjenega Mogoroviča. Sumljivo je tudi, da se je Deltin dal zdaj popolnoma obriti, dočim je pred umorom nosil brke. Poleg Deltina so aretirali tudi njegovega brata, ki mu je najbrž pomagal pri umoru. Deltin taj.

— **Delavsko podporno društvo v Trstu.** Minilo je že četrto stoletje, odkar je četica narodnih borilcev v Trstu, na tem najbolj izpostavljenem bojišču, razvila simbol vseh narodnih težej Slovencev. In minilo je četrto stoletje, odkar se pod tem trobojnim simbolom zbirajo tržaski delavci dlani in uma, da povzdignejo složno s prostetnim in človekoljubnim delom slavo našega naroda ob jadranskih obalah. Vihrala je ta zastava nad pekleniskimi viharji, a ponosna in zmagovita se ni nikdar upognila. Vodila je Slovence samo do zmage. A domovina zahteva od svojih najodličnejših sinov, od delavstva, ki se zbira pod narodno trobojnico novega delovanja, novih bojev in zmag. Dolžnost nas kliče v prve vrste in enodušno se hočemo odzvati temu klicu. A ni je lepše prilike, da ponosni zaprisežemo zvestobo pod našo z latorjem venčano zastavo, kakor ravno sedaj, ko se izvršuje prvi del naše borbe, ko bo zabeležila zgodovina naše narodne prosvete na zlati strani prvo 25letnico razvitja naše zastave, ki je, ponavljamo, simbol naših narodnih težej. Da pa bode naša slavnost čim veličastnejša, želimo, da ona postane slavnost vsega slovanstva v naših pokrajinah. Zato pozivljamo vsa slavna društva, da izvolijo s svojim sodelovanjem povečati narodni praznik, katerega priredi „Delavsko podporno društvo“ v Trstu dne 1. septembra t. l. o priliki 25letnice razvitja svoje zastave. Prosim Vas, da nam naznanite najdalje do 31. julija t. l., na kakšen način in v kakšni meri misli nastopiti to slavno društvo o tej priliki, da nam bo mogoče pripraviti podrobni svečanostni program. Na noge Slovence in Slovani, da odjekne 1. septembra zopet enkrat naša gromovita pesem na domači nam grudi. V eno kolo, bratje, da zakličemo onega svečanega dne zbrani pod trobojno senco narodni nam zastavi: Slava ti, in dalje nas še vodi v boj in do zmage za mir, napredek in slobodo mile naše slovenske domovine!

Odbor.

— **Slovenci v Ameriki.** Vlak je povozil v Torest Cityju 26letnega kurjača Ivana Opeko, doma iz Rakitne. — Dinamit je ubil istotam v rudniku Antona Grableca. Star je bil 29let in doma iz Metnaja pri Zatični. — Utonil je v Adelphi 32letni Ivan Svete, doma iz Dol pri Borovnici. — Aretovana župnika. Na zahtevo bivšega lastnika „Nove Domovine“ Grdine sta bila v Clevelandu aretovana župnika Hribar in Krže. Položiti sta morala varščino.

— **Nogo si je zlomil** v Mariboru 32letni krojaški pomočnik Edvard Peretič, ko je hotel skočiti čez neki jarek.

— **Vlom.** V mesnico Marije Černovšek v Mariboru je vlomil neznan tat in iz zaklenjene blagajne vzel 20 K drobja.

— **Pogreša** se infanterist Ivan Sekol 47. polka v Mariboru.

— **Odlikovanje.** Barbara Vidic, dekla v Ljubljani, je dobila za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo.

— **Kolo ukradel** je danes zjutraj dosedaj še neznan tat v Kolodvorskih ulicah štev. 32 mehaniku Jurju Razdrhu. Kolo je bilo Styria, ima tovarniško številko 53.945, policija pa je črna na rdečem polju 363.

— **Pobegnili sta** dne 22. t. m. od dela pri zgradbi „Mestne višje dekliske šole“ na Bleiweisovi cesti prisiljenca Henrik Auinger rojen 1887. leta v Frankenburg, pristojen v Grünau pri Gmundnu in leta 1868. v Kalisah pri Krškem rojeni Anton Murnu. Oba sta se odkrnila v prisiljeniški obleki.

— **Zamenjala** je neka dama v nedeljo pri 11. maši v Uršulinski cerkvi svoj svilnat si v dežnik stakim rjavim. Kdor ga ima, naj naznani

policiji, katera bode dala naslov omenjene dame.

— **Izgubila** je blagajničarica gđc. Pavla Juvanova srebrno žensko uro, z dolgo verzičo.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes v hotelu „Lloyd“ društveni koncert za člane. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vin. Jutri se vrši v hotelu „Ilirija“, Kolodvorske ulice, koncert na čast vsem Anicam. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 40 vin.

— **Drobne vesti.** Atentat na portugalsko kraljico ni bil resničen, temu so le razposajeni pobalili metali za njenim avtomobilom kamenje, ne da bi vedeli, kdo je dama v avtomobilu.

— V zrakoplovu „Patrie“ sta se vozila včeraj nad Parizom ministrski predsednik Clemenceau in vojni minister Picquart. Zrakoplov je vozil na vse štiri vetrove, a končno se je vrnil na zemljo na tistem mestu, kjer se je bil vzdignil v zrak.

— **Henrik Klein**, mož znane v dosmrtno ječo pomiloščene morilke Frančiške Klein, je že 21/2 leta v ječi v Garstenu, a neprestano zatrjuje, da je nedolžen ter prosi za obnovitev pravde. Svoji ženi je pisal, naj prizna resnico ter izreče, da je on popolnoma nedolžen pri umoru.

— Pri potopu parnika „Columbia“ je utonilo 150 oseb, rešili pa so 80 oseb.

— V Wölfling roj. Adamovič je prišla na Dunaj, kjer misli stalno živeti.

— Čudna ljubez. V Gmundskem jezeru se je utopila 21letna Irma Knörlein iz Linca s šestletnim sinom gledališčne igralka Kramm. V pismu pravi, da je storila to iz strahu, ker bi se morala ločiti od dekca.

— **Roparstva** na Ogrskem se ponavljajo na raznih krajih peštan-skega in solnoškega komitata. V Solnoku so prišli 20 ciganov, ki so na sumu, da so izvršili grozne umore v Alberti Irsi.

— O hudodelstvih v samostanskem zavodu v Milanu prihajajo na dan vedno grozovitejši vesti. Svinjarji v kutah niso priznali niti triletnemu dekletu. Razburjenje med prebivalstvom narašča ter se je bati velikih izgrediv. Duhovnik se noben ne upa pokazati na ulici. Nekateri časopisi trdijo, da so se orgij poleg duhovnikov in nun udeleževali tudi policaji.

— **Strahno hudodelstvo v samostanu.** V Via Monza v Milanu imajo nune zavetišče za otroke. O tem zavodu so se sedaj izvedele strašne reči. Ob asistenci nun so pohotni duhovniki zlorabili osem, komaj nad pet let starih deklic. Zaprl so duhovnika Rivo in nuno Fumagalli, predsednico zavoda in še tri druge nune. Trije duhovniki so pobegnili. Preiskovalni sodnik je zaplenil celo kopico brezsrčno pisanih pism. Prebivalci so prirejali pri aretiranju viharne demonstracije proti svinjarjem v kuti. Vršilo se je tudi že več protestnih shodov.

— **Planet Mars.** Izmed vseh planetov je Mars najbolj poznan, zakaj zvezdoslovci so ga s svojimi instrumenti tako dobro pregledali, da vedo povedati, kako podnebje imajo na tem planetu. Edini le še niso učenjaki, ali prebivajo na Marsu ljudje ali ne, a tudi to vprašanje se baje kmalu reši. Francoski astronom Flammarion je trdno prepričan, da žive na Marsu ljudje. Po njegovem mnenju je Mars idealno bivališče. Vreme je vedno enako lepo. Od spomladi do jeseni ni na njem oblaka. V tem času tudi ni dežja ne viharjev. Ker je ozračje na Marsu čisto in jasno, je planet tudi mnogo lažji, namreč tehta le 38% naše zemlje. Tudi vsi drugi predmeti so vsled tega na Marsu mnogo lažji. Človek, ki tehta pri nas 70 kg. bi tehtal na Marsu le 26 kg. Leto na Marsu ima 687 dni, iz tega Flammarion sklepa, da se vrši ves razvoj tam počasneje in da življenje sploh poteka mirno. Zadnje čase so zvezdoslovci opazovali na Marsu svetle lise, in nekateri so trdili, da so to signali, ki nam jih hočejo dati prebivalci z Marsa. Flammarion pa to zanika, temuč je mnenja, da so to snežniki, ki jih obsija solnce. Flammarion je prepričan, da se nam posreči, napraviti telegrafsko zvezo z Marsom, ali s svetlimi signali ali pa brezžičnim brzojavom.

— **Zapečaten ljubica.** Blizu Pariza se je dogodil sledeči tragikomični slučaj. Neki zakonski par se je ločeval. Sodišče je ženi dovolilo, da sme zapustiti moža, predno je obravnava končana. Reči, ki so bile skupne možu in ženi, je hotelo dati na ženo zato, htevo zapečatiti, da ne bi jih kdo odnesel, morebiti mož prvi. V ta namen je odšel sodni sluga, ki je ob moževi in ženinini navzočnosti zapečatil v moževem stanovanju vse omare. Ko je sluga ravno hotel oditi, zaslišal je jok in klicanje prihaja iz ene zapečatenih omar. Raztrgali so pečat,

odprli vrata in pred njimi je stalo mlado dekle v jako pomankljivi obleki. Bila je ljubica moževa. Ker je sodni sluga nenadoma prišel v možovo stanovanje, ta svojega veselja, s katerim se je radoval, ni mogel v hitro nikamor drugam skriti, kakor v bližnjo omaro, da bo ta zapečaten. Ko je deklica v omari slišala, kaj se godi zunaj, spreletel jo je strah, da bo morala biti zapečaten, dokler ne bo obravnave konec, zato je začela jokati in s tem izdala svojega ljubčka. Seveda je sodišče ta dogodek vzelo na zapisnik in hitreje končalo pravdo za ločitev zakona, kakor je bilo preje misliti.

*** Fotovanje okoli zemlje v 40 dneh 19 urah.** Jules Verne je s svojim "Potovanjem okoli zemlje v 80 dneh" pač menil, da se preje ne pride okoli sveta nego v tem času. Moža je pa v resnici posekal angleški polkovnik Burnley Chamberlain, ki je pred kratkim prišel okrog zemlje v 40 dneh in 19 urah. Iz Liverpoola je šel v Quebec, potem po Kanadski pacifiški železnici v Vancouver, od tam v Jokahamo in Vladivostok, skozi Sibirijo v Moskvo skozi Berlin v Dover. Skozi Sibirijo in Rusijo se je vozil 11 dni. Polkovnik pravi, da bi bilo potovanje še preje končano, če bi ruske železnice hitreje vozile.

*** Telefonistinja v Manili.** Američani so prinesli s seboj na Filipine tudi telefon, a ne telefonistinj. Te se jemljejo iz najuglednejših in najpremožnejših rodbin ter se zelo razlikujejo od svojih tovarišic v drugih deželah. Vsako telefonistinja spremlja služabnica kot garde dame, kadar gre v službo. Nosi ji tudi zajtrk ter jo spremlja domov iz službe. Sploh je v Manili velika čast biti telefonistinja, ker ima kot taka pristop v najvišje kroge. Seveda mora taka telefonistinja govoriti angleško, špansko, italijansko, a mnoge govore tudi kitajsko, japonsko in druge orientalske jezike.

*** Steklena hiša.** Njujorški bogataš Parker Woodbury bo kmalu stanoval v stekleni hiši. Ravnokar je naročil arhitektu Swareyju, naj mu napravi popolnoma stekleno hišo na Long Islandu. Stene bodo iz motnega, streha pa iz prozornega stekla. Na zunanji strani bo mehanizem, ki bo omogočal regulirati svetlobo motnih steklenih plošč. Woodbury je že davno sanjal o svojem načrtu ter povdarjal načelo: »Ako je svetloba zdrava, potem je seveda zdravjeje stanovati v hiši, kjer bom užival vedno solčno svetlobo, kakor pa v zidanih luknjah.«

*** Statistika ljubezenskih razkritij.** Človek, ki od dolgega časa ni vedel, kaj bi počel, je sestavil statistiko, kako se ljubezen v romanu in novelah razkriva in sprejema. V 100 slučajih uslišanih ljubezenskih prišeg je našel, da 81 moških zatrjuje, da brez nje ne more več živeti; 72 jih prime damo za desnico, 67 jih poljubi na ustnice, 2 poljubita roko, eden jo poljubi na čelo in eden — najbrž po pomoti — na konec nosu. 14 jih od ginjenja komaj govori in 14 jih peče vest; 9 jih pravi: »Hvala Bogu!« in 7 jih je »neizrečeno srečnih«. Izmed žensk jih je 87 ve naprej, da se jim ljubezen razkriva; 81 jih objame moškega, 2 pa padeta na stol; 72 jih opazi, da je njih povračevanje ljubezni izdano, ena kihne, ker je pa stara šele 16 let, to nič ne de. Le tri reko, naj »on« govori s starši, 12 jih skrije obraz in 11 jih oklene vrat ljubimčev. Dama s 45 pomladni se brani zaročnega poljuba in neka druga — vdova — pravi kratko: »Seveda, samo pametno se obnašaj!« V 50 slučajih neuslišanih ljubezenskih razkritij leti 31 moških kot norih iz sobe ali vrta, 17 jih trdi, da življenje nima nobene vrednosti več zanje, 15 je tako hudo, da ne morejo govoriti, 13 jih hoče odpotovati, 3 si poljube lase; eden dene roke v hlačne žepe in žvižga, eden udarja z roko po steni in eden skrbno iztrkava hlače na kolenih. Od dam vse vstanejo, ako so se dele v odločilnem trenutku. 16 jih objubi, da hočejo biti prijateljice ali sestre, 2 se zasmehljivo smeje, ena vpraša, če je mladi zaljubljenec obvestil svojo mater, da je šel od doma, dočim druga zakliče: »Vi ste osel!« Dobro, da je sama ena taka!

*** 102 leti star s pomočjo žganja in cigaret.** Josip Zeitlin, ki stanuje v hiši 136 Lexington Ave. v New-Yorku je obhajal te dni svoj 102letni rojstni dan z uživanjem žganja, piva in s cigaretami. On izjavlja, da ga te tri stvari vzdržujejo pri zdravju in življenju, tako, da se čuti danes mlajšega, nego pred leti. Vsakdo, kdor zatrjuje, da sta pijača in kadenje zdravju škodljiva, se lahko pri Zeitlinu osebno prepriča, da temu ni tako, kajti on je tekom zadnjih 50 let vsak dan spil po pet čaš žganja in po pet čaš piva ter vedno kadil, kadar je počel. Zeitlin je rodom Poljak. On pokadi vsak dan po 20 cigaret.

*** Koliko listov izhaja v poljskem jeziku?** Na to vprašanje odgovarja neki varšavski list. L. 1905. je izhajalo vsega skupaj 600 poljskih listov, in sicer v kraljestvu Poljskem 142, v Rusiji 1, v Galiciji 146, v Šleziji 15, v Bukovini 1, na Dunaju 1, na Nemškem 130, v Švici 1, v Franciji 3, v Angliji 4, v Italiji 3, skupaj v Rusiji 143, v Avstriji 163, v Nemčiji 150, v Ameriki 52. Največ jih izhaja v Varšavi, namreč 126, potem v Lvovu 107, v Krakovu 87, v Poznanju 38, v Chicagi 16, v Turinu 11 itd. — Izmed teh jih izhaja po dvakrat na dan 5, dnevnikov pa je 54. — Prvi poljski list je prišel izhajati v Krakovu leta 1661. pod naslovom »Merkuryusz polsko - ordynacyjny«.

Književnost.

— **„Slovenski Pravnik“** ima v števil. 7. sledečo vsebino: 1. I. Kavčnik: O agrarnim inaslednopravnim odnosom v Primorju in njihovi pravni uredbi. 2. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Izgubljeni pri prepovedani igri ne more terjati izgubiške nazaj. b) ali je prizivno sodišče upravičeno ne upoštevati ugovitve prvega sodnika, če ne ponovi dotičnih dokazov (§ 498 c. pr. r.)? Kazensko pravo. K uporabi § 187 kaz. zak. 3. Za ravnopravnost slovenske pri koroških sodiščih. 4. Razne vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 24. julija. Poslanska zbornica pojde danes na počitnice. Vlada je hotela zasedanje zaključiti, a dijete lačni poslanci so se uprli. Najbrže se bodo plačevale dijete tudi čez počitnice, da bodo različni gostinčarji zadovoljni. V današnji seji so dr. Sylvester in njegovi nemški tovariši vložili predlog, naj se določi nemščina kot poslovni jezik parlamenta. Dr. Zahradnik je vložil vlezani-mivo interpelacijo, če je namreč res, da je vlada — na željo škofov — ukazala političnim oblastvom na Češkem, naj skrbno nadzorujejo mlajšo duhovščino in naj vsakega naznanijo, kdor zastopa misli razpuščenega duhovskega društva. Interpelantje zahtevajo, da se mora ta ukaz takoj preklcati. Zdej razpravlja zbornica o melioracijskem načrtu. Ko bo debata končana, se zbornica razide do jeseni.

Dunaj 24. julija. Gosposka zbornica je imela danes sejo, v kateri je rešila proračunski provizorij in pa trgovinsko pogodbo s Turčijo. Začetkom se je predsednik knez Windischgrätz povedal, da se je z ministrskim predsednikom dogovoril, kako poživeti delovanje gosposke zbornice. V razpravo o proračunskem provizoriju so poleg drugih posegla dr. Bärnreuther in dr. Metal, ministrski predsednik Beck pa je podal parafrazo svojih znanih izjav o nalogah parlamenta, o narodnostnem vprašanju, o nagodbi z Ogrsko in o socialnem delu.

Dunaj 24. julija. Najbrž bo danes v zbornici še velik škandal. Češki agrarci mislijo češkega klerikala Myslivca klorfutati, ker jih je razžalil. Praček je začetkom seje to pripravil z izjavo, da je konflikt z Myslivcem oseben.

Dunaj 24. julija. Češki agrarci silijo odločno na to, da dobé zastopnika v ministrstvu. Kot kandidatje se imenujejo Rollsborg, Praček in Udržal.

Dunaj 24. julija. Ministrski predsednik Beck pojde zopet v Pešto, pogajat se radi nagodbe, v soboto pa pojde v Išč poročat cesarju o uspehu.

Dunaj 24. julija. V slovo Luegerju, ki se je odpeljal na Tirolsko, so krščanski socialci priredili banket, na katerem so Luegerju kadili na najsmehnejši način. Ebenhoch je imenoval Luegerja modernega Arturja, neki drugi govornik ga je primerjal s Bismarckom, neki tretji pa z Molkejem. Ves Dunaj se smeje.

Praga 24. julija. V Husovem rojstnem kraju je imel klerikalec dr. Myslivec shod. Nahujskal je kmete, da so napadli in s kamni in noži ranili mnogo socialnih demokratov.

Avstrijska specializacija. Na želodcu bo hajodim ljudem priporočati je porabo pristnega „Mollvege Seidlitz-praska“, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilo na prebavljenju in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan s varnostno znamko in s podpisom. 16 16—10

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: **Za družbo sv. Cirila in Metoda:** Gospod Zmago Valjavec, ured. „Glas Naroda“ v New Yorku v Ameriki, K 85, nabrano na dan praznika proglašena neodvisnosti, dne 4. julija, povodom sestanka newyorških Slovencev, ko sta tukajšnji slovenski podporni društvi Sv. Franciška in Sv. Petra slavili blagoslovljenje svojih zastav. — Srčna hvala — Ziveli ameriški zavedni Slovenci!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 20. julija: Ivan Trošt, dninar. 52 l. Radeškega cesta 11. Ostarelost.
Dne 21. julija: Jožef Raab pl. Raabenau, zasebnik. 91 let. Pred škofijo 21. Ostarelost. — Pavlina Lepper, zas. učiteljica. 52 l. Franciškanske ulice 8. Inanition.
Dne 22. julija: Marija Ottilija Kleinschick, usmiljenka. 28 let. Radeškega cesta 11. Jektika. — Jera Lovše, posestnikova vdova. 66 let. Vožarska pot 5. Srčna hiba.
Dne 23. julija: Franja Mlakar, mestna uboga. 79 let. Japljeve ulice 2. Ostarelost. — Marija Jančar, delavčeva hči. 5. mes. Streliške ulice 15. Katar.
V deželni bolnici:
Dne 19. juli a: Anton Lep, dninar, 31 let, Myelitis acuta.
Dne 20. Peter Kermel, posestnikov 2 leti, Tetanus.
Dne 21. julija: Anton Javornik, dninar, 33 let, Fungus ped. sin. — Anton Primožič, posestnikov sin, 13 mes., Syphilis congenita.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“
Uradni kurzi dun. borze 24. julija 1907.

Naložbeni papirji.	Denar	Blag
4 1/2% majska renta	96 50	96 70
4 1/2% srebrna renta	97 90	98 10
4% avstr. krona renta	96 60	96 80
4% „ „ zлата	114 75	114 95
4% ogrska krona renta	92 65	92 85
4% „ „ zлата	110 35	110 55
4% posojilo dež. Kranjske	99 90	99 90
4% posojilo mesta Spljet	104 00	102 —
4% „ „ Zadar	99 85	100 85
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	97 25	98 25
4% češka dež. banka k. o.	99 —	100 —
4% „ „ ž. o.	96 75	97 25
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	99 50	95 75
4 1/2% „ „ hipotečne banke	102 75	103 75
4 1/2% „ „ pešt. kom. k. o. z 10% pr.	98 75	99 75
4 1/2% „ „ zast. pisma Innerst. hranilnice	98 —	99 —
4 1/2% „ „ zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	99 25	100 25
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	98 50	99 50
4 1/2% „ „ obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	99 75	100 75
4 1/2% „ „ obl. češke ind. banke	99 90	99 90
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	98 75	99 75
4% prior. doleznih žel.	297 75	299 75
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	100 —	101 —
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	149 25	151 25

Srečke	1860 1/2%	1864
od l. 1860 1/2%	149 25	151 25
od l. 1864	145 —	147 75
„ „ tizske	14 75	142 75
„ „ zem. kred. I. emisije	262 50	268 50
„ „ II.	272 —	278 —
„ „ ogrske hip. banke	234 —	240 —
„ „ srbske a frs. 100 —	94 50	100 50
„ „ turške	182 6	183 60
Basilika srečke	20 10	22 10
Kreditne	422 —	428 —
Inomoške	84 —	88 —
Krakovske	90 —	94 —
Ljubljanske	57 50	61 50
Avstr. rdeč. križa	44 —	46 —
Ogr.	6 75	28 75
Rudolfove	67 —	73 —
Salburške	68 —	92 —
Dunajske kom.	456 —	462 —

Delnice.	144 60	145 60
južne železnice	144 60	145 60
Državne železnice	180 0	180 0
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	647 —	648 —
Avstr. kreditne banke	749 —	750 —
Ogrske	241 —	242 —
Živnostenske	730 —	737 —
Premogokop v Mostu (Bräx)	584 25	585 25
Alpske montan	594 —	595 4
Praška žel. ind. dr.	637 —	638 —
Rima-Murányi	254 —	259 —
Trboveljske prem. družbe	509 —	512 —
Avstr. orožne tovr. družbe	146 —	148 —
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11 94	11 98
C. kr. cekin	11 94	11 98
20 franki	19 12	19 15
20 marke	23 63	23 68
Sovereigns	34 02	34 10
Marke	117 57	117 77
Laški bankovci	95 75	96 —
Rubli	2 53	2 54
Dolarji	4 94	5 —

Žitne oene v Budimpešti.

Dne 24. julija 1907.	
Termajni.	
Pšenica za oktober	50 kg K 11 30
Rž	50 „ 8 87
Koruzna „ avgust	50 „ 6 37
„ 1908 „ maj	50 „ 6 54
Oves „ oktober	50 „ 8 08

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 308. Srednji uradni tlak 750 0 mm				
Jul	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi
23.	9. av.	733 6	18 7	sl. jug
24.	7. aj.	733 7	14 6	brevetno
„	3. pop.	733 1	26 8	p. m. jvzh.
Srednja večerajna temperatura: 19 0° normale 19 9° — Padavina v mm 0 0.				

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli ob smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

Franca Neumanna

c. kr. voj. oficila v p.

izrekam najiskrenejšo zahvalo gg. oficialom in podčastnikom, naposled vsem prijateljem in znancom, ki so se udeležili pogreba. 2445

V Ljubljani, dne 24. julija 1907.

Kristina Neumann.

Zahvala.

Ob bridki izgubi svojega očeta, oziroma sina, brata, svaka in strica, gospoda

Valentina Tavčarja

večletn. bivšega župana, posestnika

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način izkazali svoje sočutje bodisi za njegove bolezn, kakor ob zadnjem spremstvu. Poimenoma se nam je zahvaliti še slavni požarni brambi za nje zadnje spremstvo.

Poljane, dne 23. julija 1907.

2442 **Žalujoči ostali.**

Učenka

se sprejme v trgovino ročnih del.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2396—2

2 zastora za okna, 1 miza in dve sliki
so ceno na prodaj. 2414—1
Bleiweisova cesta 19.

Lepa stanovanja

z 1, 2 ali 3 sobami s pripadki v novo zgrajenih hišah na Selu pri Ljubljani blizu električne postaje se oddajo v najem takoj ali za pozneje. 2449 1
Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg.**

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudesa zbirka

600 kosov samo za fl. 2 50

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki natančno gre, s 3letno tvorniško pisarno garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. doub.-z-lata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: manšetni, ovratniški in napadni gumbi; delni amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simiti-briljantom; mična damska damka broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. žlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. koljče za na vrat ali v lase iz pristnih jutrovskih biserov; b indiskih čarovnikov — razvede vsako družbo in še 350 razl. predmetov, koristnih in neuprtrpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gld. 2 50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica

Krakov števil. 57.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj prima ang. britev ali 6 najin. žepnih robcov. Za neugajajoče denar takoj nazaj, vsak riziko torej izključen. 2447

Izšla je **zgodovinska povest v dveh delih**
Strahovalci dveh kron.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“.

Dejanje tega ljudskega romana je zajeto iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgodovinske, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.

Cena obema zvezkoma 2 krona, po pošti 40 vin. več.

Na prodaj

„Narodni tiskarni“
in vseh knjigotržnicah.

Išče se dobro vpeljana

gostilna

na račun ali v najem. 2420—2

Pismene ponudbe pod šifro „Št. 100“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Krepkega vajenca

za mizarsko obrt sprejme takoj

Ignacij Vehar 2436 1

v Ljubljani, Gradaške ulice št. 12.

Gospodična

ki je dovršila 8 razred, išče službe blagajničarke ali pisarice.

Oglasi pod: „Št. 69“, Črnomelj, Dolenjsko. 2426—2

Vrtnar

dobi pod ugodnimi pogoji službo pri

A. Kajfežu v Kočevju. 2439

Majhna hiša

na prijetnem kraju v Ljubljani se odda vsa v najem ali pa tudi samo stanovanje z 2 sobama in kuhinjo.

Več pove **Ignacij Vehar, mizar, Gradaške ulice št. 12.** 2437—1

Mlada učiteljica

spretna, ljubeča otroke, želi v počitnicah se baviti z deco odlične družine, podučevaje slovenščino, italijanščino ali nemščino. 2546

Ponudbe je poslati do ponedeljka zvečer pod naslovom: „**Odličnjakinja**“ Trst, glavna pošta restante.

Lepo posestvo

30 minut oddaljeno od mesta Maribora, z mlekarstvom, sadovnjakom in vinogradom, travniki, njivami in gozdovi se zaradi smrti **takoj prodaj.**

Ponudbe pod „**Herrschaftsgut Postfach 52**“, Maribor. 2431—1

Učenka

stara 14—16 let se sprejme takoj v trgovino z manufakturami in špecerijskim blagom. Prednosti imajo take z dobrimi izpričevali v računstvu in pisavi.

LUKA BRUS 2444 1

trgovce v Spodnji Idriji.

Ugodna prilika!

V najem se da takoj s 1. avgustom t. l. zaradi gospodarjeve smrti pod jako ugodnimi pogoji v **Kranju h. št. 11** na najbolj prometnem prostoru se nahajajoča

mesarija

z vso opremo in stanovanjem. Mesaraka obrt obstoja v tej hiši nepretrgoma že nad 100 let. Poleg stanovalne sobe, kuhinje, jedilne shrambe, dveh kleti, dvorane in šupe je sredi dvorišča obširen hlev, kjer je prostora za deset glav živine. — Natančnejša pojasnila daje lastnica **Marija Šumi v Kranju, h. št. 11.** 2438—1

Ženitna ponudba.

Dobro situiran trgovec, 40 let star, v predmestnem kraju ljubljanskem, želi v surho resne žentive tem potom znanja z dobro srčno gospodično ali vdovo brez otrok, staro 25 do 35 let. Jma krasno posestvo in trgovino vredno nad 50.000 kron.

Zahteva se nekoliko pramoženja in veselje do trgovine.

Oziralo se bode samo na resne ponudbe, ako mogoče s fotografijo, katere naj se blagovolijo doposlati do 5. avgusta t. l. na upravn. „Slov. Naroda“ pod „**Merkur** 1907“.

</

Preda se
hiša št. 145
v Rožni dolini pri Ljubljani pod
ugodnimi pogoji. 2368-6
Več se izve pri lastniku listotam.

Na hrano in stanovanje
se sprejme gospod. 2385-3
Poizve se na Karlovski cesti
št. 8, I. nadstropje, vrata II.

Iščem
kompanjona
kjer se lahko zasluži K 10-16 na dan.
Sprejme se tudi penzionist brez po-
sebne izobrazbe. Imeti mora 2-4000
kron premoženja. Naslov pove upravn.
"Slov. Naroda". 2424-2

Dvoje lepih stanovanj
v solnčni legi, vsako obstoječe iz:
2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in
kabineta ter s porabo pralnice in delom
vrta, se za avgust odda na Du-
najski cesti št. 60. 2402-2

Skladišče
in veliko podstrešje za skladišče
se da z novembrom v najem na Du-
najski cesti št. 12. 2023-11
Poizve se pri lastniku Ivanu
Mathianu starejšem.

Parna mlekarina v Medvodah
prodaja 2188-7
1/4 mastni (delavski) sir po
K 90 l kg, 1/2 mastni (de-
lavski) sir po K 110 kg,
celomastni in trapistovski
sir po K 160 l kg.
Zavodnina prosta po povzetju.

Gostilniško kuharico
vajeno kuhati, deliti porecije in izurjeno
v gospodinstvu, sprejmeta za svojo
podružnico v Lučah 2268 6
Norb. Zanier & sin
Sv. Peter. Sav. dol.

Vinske sode
(belega vina) skoro nove, dobre in
močne, od 620 do 650 litrov, prodaja
po nizki ceni 2368-2
Fran Gascio
Tarjaški trg št. 4.

Meščanski hotel „Lloyd“.
Danes in vsako sredo
KONCERT
Društvene godbe za člane
Nečlani plačajo 40 vinarjev.
K mnogobrojnemu obisku vabi
Karel Tausas,
restavrater.

Hotel „ILIRIJA“.
V četrtek, dne 25. julija
koncert
na čast vseh Anic
popolne Ljublj. društ. godbe.
začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 20 kr.
Za mnogobrojni obisk se priporoča
Fric Novak,
hotelir.

Več spretnih
stavcev
sprejme
Učiteljska tiskarna v Ljubljani
Pismene ponudbe na Učiteljsko
tiskarno. 2422-2

Za parno žago se sprejme
kurjač in strojevodja
ki se razume tudi na kovaško obrt.
Prednost imajo oni, ki so že služili na
kaki parni žagi. Parna žaga je v
Koprivniku pri Kočevju.
Podrobnosti daje lastnik Dominik
Lušin, Ljubljana, Jenkove ulice
št. 18. 2363-3

„SLOVENSKI NAROD“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 vln. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
Dolenc Jerica, Prešernove ul. 52.
Dolenc F., Kolodvorske ul. št. 26.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Terezije cesta,
nasproti Kolizeja.
Guštin Lina, Šelenburgove ul. 6.
Hinner Alojzija, hotel „Union“.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
Kleinstejn J., Jurčičev trg št. 3.
Košir Julija, Hilšerjeve ulice št. 12.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzliar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichler I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Stiene Ivan, Valvazorjev trg št. 4.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek J., Mestni trg št. 25.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.
Ušeničnik Fr. Židovske ul. št. 1.
Velkovich A., Sv. Jakoba trg 8.
Weinert H., južni kolodvor.

Šiška:
Franzot M., Spodnja Šiška na
kolodvoru.
Kotnik J., trgovec v Šiški.
Kamnik:
Ažman Marija, trafika.
Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Lesce (v bafeta na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.
Bled:
Fischer Oton, paviljon.
Pretnar Ivan, trgovec.
Javornik (Gorenjsko):
Zorè Leopold, trgovec.
Hrušica (Gorenjsko):
Podpac Stefan.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.

Jesenice:
Mesar J., posest. in gostilničar
Schwarz Julija, na kolodvoru.
Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in
trafikant.

Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.
Vrhnika:
Gostiina Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Rus Jos., trgovec.

V najem se odda!
V večjem trgu ob Južni železnici (po-
staja brzovlaka, glavništvo, okrajno so-
dišče, davčni urad, predloica itd.) se
oddaja lepa
restavracija in kavarna
lepe prostorne sobe, vrt, kegljišče, lede-
nica itd. sredi trga. 2370-3
Dopisi pod „Restavracija 100“
na upravništvo „Slov. Naroda“.

Gumasto blago
higijenske, kirurške in
tehniške gumaste cevi
vseh vrst, povoščeno
blago in linolej, kilni
pasovi, pasovniki, noga-
vice za krčne žile in pa
-!- vsi predmeti za bolniško postrežbo -!-
M. Gál
TRST, Corso 4. GORICA, Corso Verdi 11.
2441-1

Št. 1388. 2443-1
Razpis.
Na mestni višji realni v Idriji s pravico javnosti in reciprocitete se
razpisuje začetkom šolskega leta 1907/08
učno mesto iz filološko-historične skupine.
Na občinski odbor idrijski naslovljene in pravilno opremljene prošnje
naj prosilci vlagajo do
20. velikega srpana 1907
pri ravnateljstvu mestne višje realke v Idriji.
Zupanstvo v Idriji,
dne 20. malega srpana 1907.

Les! kupuje po najugodnejših cenah proti
gotovini, franko Ljubljana, državni
kolodvor Šiška postavljen
Parožaga Deghenghi v Ljubljani
In sicer! 1188-31

Vrsta	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Dolgotv v metrih
hrastov les	od 30-60	K 38-	od 26-29	K 30-	od 19-25	K 26-	od 3-4 metre
smrekov les	od 30-60	K 20-	od 26-29	K 18-	od 19-25	K 16-	4 metre
meceznov les	od 30-60	K 24-	od 26-29	K 20-	od 19-25	K 18-	4 metre
borov les	od 30-60	K 19-	od 26-29	K 17-	od 19-25	K 15-	4 metre
jelkov les	od 30-60	K 18-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	4 metre
bukov les	od 30-60	K 17-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	225 in 450 m
hrastove deske	28 mm debele,	2 do 4 metre	dolge	la K 55-,	lla K 45-,	llla K 35-	m ³
bukove	28 mm „	2 „	„	la K 35-,	lla K 30-,	llla K 20-	m ³
hrastove frize	28 mm debele,	25 do 50 cm	dolge	la K 250,	lla K 2-,	llla K 180	m ³
bukove	28 mm „	25 „	50 cm „	la K 140,	lla K 110,	llla K 1-	m ³

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž (Samo ob nedeljah in praz-
nikih od 2. junija do 8. septembra.)
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo
od 1. junija.)
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel.,
Beljak, Celovec, Trbiž.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel.,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo,
Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel.,
Beljak, Trbiž.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice,
Rudolfovega, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Praga,
Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta
dr. žel.
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Karbolinej Avenarius
Mavec (Gyps) za stavbe in kiparje kakor
tudi za vsako drugo obrt,
Use olja in mazila za stroje
kakovosti priznane najbolje
olje proti prahu priporočam
po tvorniških cenah
Adolf Hauptmann, Ljubljana
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131-9

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoj bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

298-43

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Poslovilo.

Her se mi pri odhodu v Ameriko ni bilo moči posloviti od
vseh ljubih prijateljev in gostov moje gostilne, jim tem potom
kličem iz daljave čez široki ocean presrečni!

„Na zdar!“

Andrej Jerenčak,

prej gostilničar na Poljanski cesti 19 v Ljubljani.

2433

C. in kr. dvorni založnik

Papežev dvorni založnik

Lekarnar PICCOLI, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelu)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preiz-
kušene izdelke:

Malinov sirup, najskrbneje prirejen iz aromatičnih gorskih malin, le izredno
prijetno in zelo gascujo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1.50, 1/2 kg ste-
klenica K —90, poštni zavoj, neto 3 kg, franko zavojnica in poštnina K 5.60. Razpošilja
se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in
nervozne osebe, blede
in slabotne otroke lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena
politrska steklenica 2 kroni. 1943-7

Tinktura za želodec je želodec kre-
pitno, tek vzbu-
jajoče, prebavno, in odprje telesa pospešujoče
sredstvo. 1 steklenica 2 vinarjev.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„BIBE“

brezalkoholna pijača iz
sadnega soka. Pomešana z
vodo da prijetno žejno gasečo
ter redilno in za prebavne
organe zdravo pijačo. Stekle-
nica 1 K

Popravila in preoblike točno in cen.

**Najcenejše
solnčnike in dežnike**

domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 30

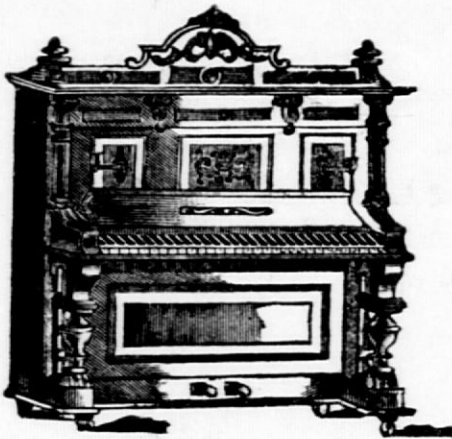
Popravila in preoblike točno in cen.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilserjeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.

Ekspert v vse dežele.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene **pianine,**
klavirje in **harmonije** tudi samo-
igralne
za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje. 1706 12
Največja tvornica na jugu Avstrije.

**Pred
nakupom**
si oglejte velikansko 30
**sukneno
zalogo**
R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske
29 ulice šte. 5.
**Ostanki
pod ceno!**

Kot trgovec

ste se gotovo že večkrat vprašali:

„Ali je to ves dnevni izkupiček, ali se ni nič izgubilo, ali
se znabiti ni preveč dalo nazaj? ...“

Najvažnejše v vsaki trgovini je denar!
— Če delate še po starem z odprto de-
narno miznico, spadate k ljudem, ki svoj
grenko zasluženi denar brezskrbno
mečejo v odprto miznico, ki ne za-
branjuje niti nerednosti pa tudi ne
pomot. 2365-3

Nabavite si

**National - registrirno
blagajnico**

ki se dobivajo že od K 65— naprej in
rešeni ste največje skrbi.

Tvornica in pisarna
na Dunaju, IV., Mariahilferstrasse 101

Zastopstvo za Kranjsko,
Goriško, Gradiščansko

Rihard Cantoni

Ljubljana, hotel Union.

Razkazujejo in raztolmačujejo se registrirne bla-
gajnice brezplačno in ne da bi bilo treba kaj kupiti.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim
slovenskim poukom je oddati

pet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1907/1908 (oziroma tudi za leto 1908/1909), ki se začne
dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vino-
gradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravlja ter so z dobrim uspehom
dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo
na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in
sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu
brezplačno, obleko, živотно perilo, obuvajo in šolske potrebščine pa si morajo
sami priskrbovati.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.
Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 vin. na dan in po 40 K
šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Vse druge potrebščine si
morajo sami priskrbovati.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po
40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa tudi naprej v
dveh letnih obrokih.

Prošnje, svojeručno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati

do 5. septembra t. l.

vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, spričevalo o dovršeni ljudski
ali kakšni višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in spričevalo
županstva in župnijskega urada o lepem vedenju prosilčevem.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz)
staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in
iz preproste računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kedaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilec
posebej.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno
pravico do samo dveletne prezentne službe. Ako namreč zadostijo svojim vojaškim
dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne
službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe
c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija l. 1895. št. 4643, prositi proti koncu
druga vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,

dne 18. julija 1907.

2448-1

L. SCHWENTNER

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v složbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI., broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski sako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zbirka zbrani spisi. I. zvezek.
broširan à 60 kr.
Dr. Nevešek: „4000“ Povest.
broš. à 50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenjev: Otci in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.
— štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebitzky: Blodne duše.
Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Paris v Ameriki, broširan
à 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dame, Povest,
broširano à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in reki. Prej
60 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Steckenpferd Bay-Rum

Bergmanna & Komp.,
Draždane in Dečin n. L.

se obnaša neprimerano dobro proti
tvoritvi luskin in izpadanju las,
pospešuje rast las in je za vdr-
genje proti revmatičnim boleznim
izredne veljave.

Dobiva se v steklenicah po 2 K
in po 4 K po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in briv-
nicah. II 2103 2

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 38,242.074.78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993.72 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gosposkih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obecnokoristne
namene.

Delniška družba združenih pivovarjen Zalec in Laški trg

priporoča svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.

Pošiljlatve na dom sprejema restavratore gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

1454-24